ZIRIKADEAK

LAUAXETA

Katalandaŕak ikeŕtau gaŕubezanian poz-pozik ibili dira, baña euretariko bati zigorkada galauta emon ixan eutson ija-ija, "asalto,,'ko batek. Neure poza etzan txikeŕa ixango lepua berotu ba'leutson. ¿Gurari txaŕa dala? Ez aŕanopola. "Esquerra" deritxon alderdiko aldun zan ezkero, ezkeŕtaŕak zer egiten dauskuben jakin egijantzat. Uxela erakutsi ba'leutsen Macia'ri bere lepo ubelduba.

卐 卐 卐

Larunbatean ixan ziran astrapaladak, astrapalada baŕegtuŕijak ixan ziran. Asaldako txiñelen zigoŕak ezegozan lo. Baña zigoŕ oŕeik begiko bakuak dira-ta "radical socialista" zan emakumetxu bati emon-emonak egin eutsezan. Neure kolkorako poztu nintzan. "Viva la Repŕblica" diadaŕ-egijan baña alpeŕik, asaldakuak gogoŕago ekin eutsen. Ikasi uŕengorako.

卐 卐 卐

Lopez Albo nor dan gitxik daki. Osagile ospetsuba ei-da baña apal-apala dan ezkero, etxekuak baño eztabe ezagututen. Itzaldi bat egin leban lenguan. Laiseka jaunak, be jakintsuben laguna dalako-edo etzan atzeratu Instituto'ko areto nagusija eskatu eutsonian. Guretzako eztau baimenik emoten baña Lopez Rlbo'rentzat ate gustijak zabalik daukaz.

Gure osagiletxuba aŕo-aŕo etoŕan. Aretuan ixango zan ostetza. Bera lango gixonak eztau itz-egiten egunero. Baña zer zan ango bakaŕtasuna. Amalau gixon eta iru neskazaŕ baño ezegozan. Lopez Albo oŕen auŕpegija zuri-zurija da baña orduban goŕi ŕu yakon. Laiseka jaunak, bere asaŕia erakutsi leuban, Bilbao'ko lexataŕen auŕka.

Santander'era juan biaŕa ixango dau lasteŕ geure osagiliak. Baña andik bere ostikoka atera ei-eben seguru be.

卐 卐 卐

Bermeo'n holanderak jaurti dabezelako, iru gixon espetxeratu dabez. Eta txindegijetan lapuŕketa galantak egiten dabezenak azke dabiltz. Bolanderak jauŕtitia ogen andija da ixan bere ta. ¿Etxe bat eŕe ezkeruan? ¿Itxasuak suba aŕtuko ba'leu? Orain aŕte bermeotaŕak onetzaz eztira konturatu baña auŕerantzean jakin begije: holanderakaz itxasua eŕe leikie. Lapuŕketak egiten ba-dabez azke bixiko dira. Kontuban euki.

卐 卐 卐

EUZKADI izpaŕingi au salatu euskuben atzo. ¿Baña ze dominiño dauko epaikarijaren salatu merezi dagijan? Iñok eztaki zegaitik baña eŕtzañak batu eben. Goi ta be arakatu-ostian, zegaŕik salatu daben igaŕi dogu. EUZKADI'ko argazkijak diran edeŕak ixan eta tripetako miñak emon ei-dautsez ezkeŕtaŕai. ¿Geuk zer eŕu daukogu ba, geuk Bermeo'n abeŕtzale asko ba-dira?

"Confraternidad vasco-catalana" itza ikusi baño txeŕenaren adaŕak ikusi nayago ei-dabez. Eta oindiño ikusi biaŕ ixango dabezenak.

卐 卐 卐

Catalunya'tik eldu diran gixon ospetsubak "El Liberal,,'i ikeŕtaldija egin eutsen. Uŕengo egunean aŕtu leuguban izpaŕingitxu ori. Lenengo oŕijaldijan ezekaŕan ezer. Bigaŕena, irugaŕena ta seigaŕena be azteŕtu leugubazan.

Kontxo ezer etxakaŕak. Eta izpaŕingija laga leugubanian, azkenengo ingoskijan, iragaŕki-aŕtian auxe irakuŕi leuguban: "Nos visitaron los señores catalanes". Besterik ezerez. Ondo yagok. "Edukaziñua" ba-yagok ingurubetan. Ixan be lenengo oŕijaldiak Prieto'ren itzaldijak iminteko biaŕ dauz-ta. ¿Zer uste dozube, ba?

卐 卐 卐

Japondaŕak egin daben guŕketea zelakua ixan dan eztakixu. Nagaoka burezagija ixan zanaren bigotiari guŕketa ori egin dautse. Ludijan ziran bigoterik edeŕenak gixon arenak ei-ziran.

Tokio gustiko biztanliak ibildeun ikeragaŕijan juan dira juan eta bigote andijari otoi-egin dautse. Emeko batzuben bigotiari be olakoren bat egin biaŕ ixango dautsegu. Edo bere buruba jakintzutzat daukon ule zuridun baten uliai guŕketa edeŕa egin.

卐 卐 卐

"Aitzol" aguŕgaŕijari bosteun lauŕlekoko ixun bi lepaldu dautsez. Txindi asko ba'leuko, be. "Yakintza" aterateko obiak eta biaŕaguak dauz lauŕleko oŕeik.

Txaŕagua ixango da Artola jaunak beste bosteun lauŕleko kendu gura ba-dautsez. Orainguan aberastuko dira españaŕak.

卐 卐 卐

Gipuzkoa'ko emakumien bururik edeŕena zein dan jakiteko sariketa bat eratu dau "La Noticia" izpaŕingijak. ¿Obia ez ete-litzake bururik utseda zein dan jakiteko sariketea eratutia? Txeŕenak zer egin eztakijanian bustanari zirkin eragiten ei-dautso. Geyagorik entzungo dogu.

EUZKADI-ZIAR

Euzkadi ta Abertzaletasuna

VII

Uŕantzu'n euzkotaŕ anayok bananduten gauzan muga dongetsija iraduz igaro ta Gipuzkoa'ko luŕ-ataļ alayan saŕtzen gara. Auŕerantzian Bilbao'ratu aŕtian uri, eŕi ta baseŕi gustijetan aŕera maŕakoŕ bijotzetikuak egiten dauskubez. Donostia'ra erdutian Euzko-Etxea'ra goyaz; Orio, Zarautz, Getaria ta Zumaya eŕijak euren bijotz abeŕkoyak maŕasun-edari gozoz asetuta uŕtetan dauskube bidera. Gure izpasteŕaren ikuskixunaren edeŕtasun ta txairotasuna! Aŕatsaldia eguzkijaren laguntasun beroaz mendi-osterantz geldiro joyan ortzeak, bere maŕia galdu daben bijotzaren antzera iŕun-oyal urdiña baltzez margotuten iñarduban; udabaŕi giro gentzatsubaren magal baretsuan, aŕatsaldeak, egunez lana sendo egin da iluntzijan nekatuta aurkitzen dan ama maratzaren magal maŕatijan etzanda dan seintxu edeŕa iruditen yatan. ¡Nok leban, niñuan ene kautan oleŕkari bikañaren idazkoŕtz izpitsuba! ¡Nok litzan margolari ziatza aŕatsalde gozo onen maŕasun-zertzelada gustijak batu ta abestu ta margotu al ixateko! ¡Edeŕa, zoragaŕija zara, Euzkadi, ene amatxo bakaŕa! ¡Zeure itxaso altsuak bere bijotzean daroyan indaŕez zeure seme leyalak indaŕtuten diranian, ezta ixango ludijan, gitxi garan aŕen zeure azkatasun-eguzki disdiratsuba itzali al ixango daben Lateŕi andikeritsuberik! gauŕ, baña, edeŕa ta poliŕa zalarik, ezta ludijon, ene ama zeu baxen Abeŕi zoritxardunik!

Deba, Elgoibar ta Malzaga'n aneika abeŕtzale bijotzez aguŕtuten gauz; bide ertz bijak abeŕtzalez eralduriko orma bixiz orniduta idoroten doguz.

Eibaŕ'en sarkeran eta txapelokeŕen etxauŕian, salata guzuŕezkua bide zalako, geure ibilketa lotu biaŕ ixan gendun. ¡Salatarijak lurperatu ta noz arnasatu al ixango dozu bulaŕ osoz, Euzkadi, ene Ama? Eta Eibaŕ'ko gastedi abeŕtzaliak adorez jagoten gauz geldirik garan unan.

Gastetxubak eurak be uŕeratu ta itz adoretsuz kementzen gauz. Cr amaŕ urte inguruko mutikotxua, bere baŕuko poza eztali eziñik, baterik bestera gustijan arnasa emoten diñardu; txikeŕa da-ta gustijak ikusi egijen oin-puntetan jaŕi-ta abots zoli-adoretsuz iñoskun: ¡Ez beldurik ixan! nasai juan, zuok triunfauko dezue-ta! Zu baxen seme eŕimiak dabezan abeŕijak lasteŕ auziko dauz joputasun-kate naskagaŕijak! Eta zu, Eibaŕ, sozialismo lateŕitsubaren erpepian iŕoten auŕkiten zaran euzko-urija, adoretu, arerijuak bijotzean daroye erijotz-arantza luputsuba-ta! Eibaŕtaŕak anaŕasunez aguŕtu ta auŕera daŕaigu. Bilbo'rartian uri gustijetan, zizirikuak jaurtiaz, daguzkuben txera ta aguŕa odol-bardiñez biztuta diran sanak dabezan anayenak ixan beaŕ.

Gabeko amaika teŕdijak inguruban saŕtzen gara Bilbao'ra. Bidebaŕieta-txaidea euzko-abeŕtzalez asetuta dago. Gustijen txalo gora ta aguŕ bijotzetikoz laztanduta amaitzen da geure Euzkadi-ostera zoragaŕija.

Geure bijotz-txoruan Euzkadi'rentzat jagoten geban maŕasun-su zerutaŕak gaŕtasun baŕija aŕtu dau. Geure ibilalde luzean Ama'ren oyu ta deadaŕ baŕutaŕakoyaŕ negaŕtsuba itxi dabe. Euzkadi'ren azkatasun-egaŕija ziatzago txastatu dogu eta egaŕi au asetuteko lana gogoŕ ta sendo egiteko zin egin dogu Oteundi'ko Josu geure biŕerosle ta azkatzalea'ren auŕean.

Zorijonak, ene zorijonik baŕutaŕenak Euzkadi-ostera-txango onen eraltzaliai eta batez-bere neure zorijon-aguŕik zintzubena bere gogo ta bixi ixan dan Goikoetxea'taŕ Nestor abeŕtzale benetakuari.

MAŤE.
E. A. B.

Mungia

Euzko-Erri-Jakintza

BERTZO ZAŔAK

Zidaŕ labraduz egiñik dago
zeru altura bidia,
karidadiak edegiten dau
zeru altuko atia.

Gure Jaun onak emoten beusku
goiko zelaŕik eskuba,
gora ta gora igoko dogu
emonik Berai eskuba.

Arima onak zeru goyetan
¡ak bai dauko kontentua!
Begiratubaz antxe ikusten dau
birkiña Ama altsua.

Bere arpegijak argi eingotso
eguzkijaren moduan,
begiratu be ezingo dautso
berak nai daben moduan.

Arima ona auzpaztuko da,
birkiña Amaren altsuan,
andik auŕera an egoteko
beti-betiko zeruan.

BESTE BATZUK

Ni zeuria nazala
zuk esan ei-dozu,
ni enaz zeuria ta
konpondu zaŕez zu.

Zuk guzuŕa esanda
nik orain pagatu,
beste bein guzuŕagaz
engañauko enozu.

Engañua txaŕa da
pertzoniarentzat,
ezta obiagoa
arimiarentzat.

Munduko denporia
ija ba yuaku,
zerurako lanian
asi biaŕ dogu.

Munduko denporia
ondo emon bogu,
ildakuan San Pedro'k
atia zabaldu.

Atia zabalduta
an sartuko gaŕu,
zeruko Eŕegiñak
antxe artuko gaŕu.

Zeruko Eŕegiña
Jainkuaren Ama
pekatari gustijen
auxilio dana.

Uaŕa.—Bertzo oneik be, lengo astekuak lez, andera zaŕ batek abestu daustaz.

MAÑARIKO.

ITZALDIJAK

Emakume Joereak eta Euzko-Emakumiak

(OGONOPE)

Emakumiak, anayak:

Bide-egintza iraunkoŕ onetan azteŕkatuten dogu Abeŕi ko ziŕkilu gustijetan ostetasun baŕenetarikua, Lateŕi lakementasuntzasko egikixun oldaŕkoi bat... arako Irlandaŕ emakume indaŕtsuben antzera, soŕkaldeko emakume izugaŕizko aren zain euzko emakumiak jaŕi dira, geure ikuŕitza Jaungoikua eta Lagi-Zaŕa'ren berotasunean.

Geure irakasle Sabin'ak esaten eban: "Adimen asko ziñestu-erazo doguz", baña "bijotz gitxi ziñesterasi...., zuritu".

Emakumia etoŕi da bakotasun, utz-une, (falta) au beteten, ba.

Saŕi askotan gixapide edo galanteri laŕegizo itxiten ba'yake gixonai adimena eta apaltasuna, ezin iñok ezpai edo duda leike, bijotza, gogua, eta gaŕbiŕasuna emakumiaren lezazkada edo pribilejiyua dala.

Oŕegaŕik zubek emakumiok Jeltzaletasuna baŕu-baŕutik asmau edo sentiduten dozubenok zarie neuretzat Abeŕija'ren bijotza, eta neuk aguŕtuten zaŕubet, maŕasun, eta zoragaŕiŕasun gustijagaz.

Gauŕ egunean emakume arazua jaŕita dago kementasun osuagaz, ludiko edo munduko lateŕi (nasiño gustijai yuake, arazo-ibiltze onegaz, eta jakiña, onelan geure Euzkadi abeŕi maŕiari-be, begiratu biaŕ.

Ikusi daigun, ba, gauŕko neure itzeikixun labuŕ onetan, zeintzuk diran aldi onetako emakumiaren joereak, eta zein dan era oŕetan euraen bete-biaŕa, Au da: Euzko-emakumiarena.

Iru bidetan eratu geinke, emakumetza ori.

Auda; Gixaŕtekeritza edo Socialismuan. Laguntza, eramantza, edo sufragistan eta, Españaŕ uskuŕtzale (katoliku)-batasunatzaz, edo (conglomerado catolico español) deritxonetan.

Ikasi ta ikusi daigun gixaŕtekeritzazko bidia; Zintzotasun eta eŕiketa edo (política) itxurapenian, utsa eta okeŕa bada gixaŕtekerija; utsa eta okeŕa-da, emakumiari juakon lotsazko itxurapenian be.

Gixaŕtekerijak zuzentasun itxuran eskatuten dau, baŕdintasunezko eskubidia; Auda: Emakumiak eta gixonak baŕdiñak ixan dadixala, eŕiagintzetan, baŕdin eskuzko lan, eta adimenetakuetan, be...

Zintzotasun itxuran, eskatuten dau, emakumiaren azkatasun osua; gixona baxen azke ixan dadila emakumia era gustijetan. Auda; Baŕdintasuna irabasijetan, baŕdintasuna eginbiaŕetan, eta baŕdin zuzenpidetasun edo deretxuan.

Olan elduko da aldija emakumiak eskatuko dautsona gixonari, oyak lendu, eta umia aldatu dagijala.

Socialismuarentzat eztago beste alde edo diferentzerik, jaŕaibiderik emakume eta gixonaren aŕtian gixa edo sexua baño. Eta ori gustijori ezta besterik ezin ixan leiken irudimen bat baño; geure biozkada edo sentimentubaren auŕka dualako Baŕa geure ixate, edo naturalesiaren auŕka be... eta... ez diñot, Jaun-Goikuaren auŕkaduanik, ba. Socialismuak beonen ixatea ukatuten daulako.

Ixaereak bere jakiŕurijagaz erakusten dausku, emakumia gixona baño makalagua dala, baña emakumiak bai-daukazala zeŕ-egin batzubetan, gixonak "palta" dauzan geŕtasun edo dispocisiño asko.

Emakumia, minberatsubagua, samuŕagua, eta gogotsubagua-da. Gixona, ostera, senduagua, azkaŕagua, eta moztasun geyagokua.

Baña tira: Ixateak dirausku emakumiak eta gixonak zelatasun edo kualidade baŕdingiak oso diferentiak daukazela, baña eurok osotuten dirala, eta bitzubok osotuta bat egiten dabela. Oŕegaŕik-ba... ezin aŕtu ixan leike, baŕdintasun osua—ezpada—emakumia samuŕagua, eta minberatubagua ixan-da gixonaren eskuban dago. Orain au olan dala, gixon onek biuŕtu edo (conbertidu) biaŕ dau bere laguntzat, eta ez joputzat edo esklabatzat.

(Daŕaike)

Belfast (Irlanda)

Poz aundija sortu zan nire bijotzean jakin nebanian auteskundietan garaikunde osua euki ebala abeŕtzaletasunak: orduan esan neban, Euzkadi'n abeŕtzaletasunak bene-benetako indaŕa aŕtu dabela, ta alan jaŕai badau, euzkotaŕ mendijetan antzo zolija lasteŕ entzungo zala, Euzkadi'ren azkatasuna berez lortukozala.

¿Ez alda au pozkoŕa euzkotaŕ batentzat? ¿Zek poztu geinkez geyago geure ama gaxuen osasunak baño?

Gustijok dakigu 1839'gaŕen urtetik ija ilian aurkitzen zala, Sabin irakasliak (Goyan bego) arnasa emon artian: bide zuzen eta argija edegi euskula. Bera, Jaungoikuak ludi ontatik bere ondora eruan eban, eta andik, zeru goigoŕik ikusten dau arnasa ta bide ori gogortzen eta zabaltzen doyola. ¡Euzkotaŕak! alegindu arnasa ori Euzkadi'ko zokondo gustijetan zabaltzen, ipiñi euzkeldun gustijak bide ortan, ezagutu dayen bene-benetako ama zein daben, saŕtu gustijen bijotzean maŕasun zintzuan, gero gustijok poz-pozik geure amatxugaz bixi gaŕezan.

Auteskundiak poza sortu eban lez nire baŕuban, gure anayen erijotzak eta espetxian sartziak soŕtu dau tamala be.

¿Zer gaŕik il eben Ontalbila gixaxua? Zertxaŕ egin eban? Sosolisto oŕek adipetu dira berantz doyazala ezin garaŕu gaŕuela, ez ziñezpaz ez ukabilka, ta augaŕik eŕebolberakin oben-egiten dauskube. Alan be, ez makaldu, Anayak, Sabin irakasliak bere bixitza ta ontasunak Euzkadirentzat emon ziŕuban. Jokatu daigun ba, bere antzera.

Zubek espetxian zagozen gixaxuok, ta zuk Ontalbila'ren ama eŕukioŕek aŕtu Irlanda'ko uri ontatik bidaltzen dautsubedan eskengai txikitxuagaz batera nire aguŕik samuŕena.

GAYERDI.

Droguería y Perfumería
MANUEL ALVAREZ MUGICA
Pinturas especiales de carrocería
Miracruz, 18 y 20. Tl., 10.618
Donostia

FASHION
Gizonesko - jantzi, korbata eta abar. Joskindegia.
Miracruz, 1. Urrutizkiña 13.682'garren.
DONOSTIA

EMAKUMES...
Visiten el salón de señoras de
MARY ZAPIAIN
Ultimos adelantos
Easo, 7. -- DONOSTIA. -- T. 11.020

J. M. Sansinenea
Enfermedades de infancia
Garibay, 5, 2.º Teléfono, 12.463.
DONOSTIA.

Dr. L. ZURIARRAIN
Corazón y pulmones. Rayos X.
Consulta de 11 a 1 y de 3 a 5.
Oquendo, 28, 4.º. T. 12.662. Donostia

Bazar Médico Ortopédico
FAJAS Y BRAGUEROS
Hernani, 1. Teléfono, 15.730
Instrumental médico Donostia

DR. VIDARTE
Sistemas nerviosos y mentales.
De 10 a 12 y de 2 a 5.
ELCANO, 10, segundo. -- Donostia.

F. LOIDI ZULAICA
ESPECIALISTA EN ENFERMEDADES DE LA PIEL Y SECRETAS
ALAMEDA, 6, 1.º - Tl. 12.929. Donostia

Dr. ZUBIA
Especialista en enfermedades de OIDOS, NARIZ y GARGANTA.
Legazpi, 1, 3.º Teléfono, 11.908. Donostia

J. I. Labayen
ESPECIALISTA
Enfermedades de pulmón
Alameda, 7, primero. — DONOSTIA

R. REZABAL
DENTISTA
Fuenterrabía, 4-1. - Donostia

IRULEA
Lencería.—Géneros de punto.—Confección. Mayor, 7. Teléf. 16.029. DONOSTIA

Eguilegor y Beor'egui
Cafés tostados
Garantizados puros
Urbieta, 49. Teléfono, 15.192
DONOSTIA

EBANISTERIA Y CARPINTERIA MECANICA
Pedro Iparraguirre
Moraza, 15. Donostia. Tl., 11-023

V. GARAIZABAL
Enfermedades del aparato digestivo y nutrición. Rayos X
ZESTONA GIPUZKOA

La Villa de Bilbao
Muebles, camas aluminio, hierro latón. Coches niños. Relojes pared
Aldamar, 2. T 10.755. DONOSTIA

DENTISTA
ALVAREZ MUJICA
Legazpi, 9, 1.º - Teléfono, 13.355
DONOSTIA

ESTACION DE ENGRASE A PRESION - VULCANIZADOS
Garage Aracama
A. Miramón, 6 - Tl. 13.088 - DONOSTIA

ALMACENES LASAGABASTER
TEJIDOS Y NOVEDADES
DONOSTIA

PANIFICADORA LA ESTRELLA
Embeltrán, 2 y 4. — DONOSTIA
Ocho sucursales. - Servicio a domicilio.
Llámenos al teléfono 10.023

ULTRAMARINOS
Elicegui Hermanos. — Casa Delbos.
LEGAZPI, 4 y 6. — Teléfono, 100-91
DONOSTIA

BAZAR KINTIN
Juguetes, vajillas y artículos para regalos.
Urbieta, 29. — DONOSTIA

Elósegui - Arriola
Huesos, Articulaciones, Deformidades
Prim, 27, segundo. - DONOSTIA

Artua eta babia txikitutzeko makiñak;
Txomin Olano'k
Saltzen ditu, merke
Plaza de las Escuelas, 10 g'n - Donostia

Aranburu'tar R.
AZAL ETA TXIZ-BIDIAK
Fueros, 5, 3., DONOSTIA

MARTIKORENA
Begiyetako gaixoen sendagillea
Garibay, 13 bis, 2.º - DONOSTIA

DEUNEN BIXITZA

Merizi'tar Gotzone Deuna

Merizi'taŕ Gotzone Deuna, Verona'ko Goterkiko Desenzano eŕi txikian yayo zan. Batzuk diñoe 1470'n uŕtean yayo zala, baña ziuŕago esan geinke, 1474'ko Epala-21'n izan zala. Gurasoak kistaŕ zintsoak ziran eta arduraz kistaŕ aziera ona emoten alegindu ziran. Eta Gotzone'k gurasoen alegiñei edeŕto erantzun eutsen. Txiki-txikitatik garbitasun-lilia orbange zaintzeko ardura andia izanez gañera, bizitza gustian garbi irauteko erabagia artu eban. Asmo bakartzat, Josu-Kisto'ri atsegin emotea eukon eta, emakume jantzi-apainduriak ezetsi ta bere edertasuna maiztuez gañera, adatz edeŕa ardura barik erabilten eban.

Gasterik gurasoak il yakozan, eta bizitza latzagoa egin gurarik, bere aizta bat lagun ebala, lekaro baten eskutau zan, baña, bere ardurapean artu zituan Biancozi osabeak Salo'n eukon etxera eroan zituan. An gorputza zurdatz eta zigoŕez saŕitan nekatzen eban; gexo izan ezik aragirik ez eban jaten; Gabon eta Berbizkundez bakaŕik ardao apuŕ bat edaten eban, eta egun oscak ezer jan barik igaroten zituan. Etenbako otoyak egiten zitualako, lotarako oso asti gitxi artzen eban, eta ori be lur gogoŕaren gañean. Ainbeste on ezin ikusita, txeŕena bein agertu yakon gotzon antzez atzipetuteko asmoz, baña Gotzone'k aren matzulkeria lasteŕ igaŕi eban, eta iges eragin be bai. Gurasoakandik oñordetutako ondasun ugariak esku zobalez jarein eta Asis'taŕ Pantzeska deunaren Irugaŕen Anadian sartu zan "Txirotxoari" jaŕaitzeko. Geideaganako eŕuki egintzetan gustiz arduratsua izan zan. Beretzat eskean batzen eban jatekoa txiroen artean banatzen eban; gexoak arduraz ikertzen zituan. Eŕi asko arakatu zituan, atsekabetuei poza emoten, gaiztekeriaŕen zigortuentzat eŕukia lortuten, etsai ziranak aizkidetu ta gaiztakeri lokatzetan bizi ziranak bide zuzenera biurtzen. Gure Jauna saŕitan artzen eban, eta saŕitan Jauna'ren maitasun indaŕez konorgetuta ikusten eben.

Lur Deunak ikertzeko gurari bizia eukon eta, 1524'n toki areitara ibildeunez joan zan. Kreta'ko ugartera eldu zanean bapatean itsututa gelditu zan. Alan da be maitasun andiz Lur Deunak ikertu zituan eta baŕiro Kretaña eldu zanean, Josu Kutzalduaren auŕean otoi egiten egoala ikusmena etoŕi yakon.

Uŕengo urtean 1525'ko Urte Deuna ospatzen zan eta, Eŕoma'ra Aita Santua ikertu ta Jubileo'ko Nekazka irabazteko asmoaz joan zan. Kelmen VII'n Doipurua ikertu eban. Itz egin ebaneko, emakume onen deuntasuna ezagutu eban, eta bere goralbena egin be bai. Aita Santua'k Eŕoma'tik aldentzeko baipenik ez eutson emon, goi argiz Jaunak beste toki batean nai ibela igaŕi eban aŕte. Orduan Brescia'ra aldatu zan, eta antxe Apare deunaren eleiza ondoan, bizitz onbidetsua egiten ebela, Jaunaren guraria goi-argiz ezagututa gaste talde bategaz "Ursule Deunaren Gopatza irasi eban neskatilai irakaskintza ta aziera ona emoteko asmoz. Eleiza'n neskatilen irakaskintzarako asmoaz irasi dan lenengoa izan zan. 1525'n Gotzañaren baipenaz, beste 12 gaste menpean zituala, lenengo etxea idigi eban.

Gopatz onen arauak 1536'n Gotzoñari aurkeztu ta onetsi zituan. Iraslea il da urte baŕu III'n Paul'k 1544'n onetsi zit[...] Austin deunaren Araudia emonaz, eta [...] kenez V'n Paul'ek 1618'n sendetsi eba[...]

Lenengotan, euren otoyak egin ondo[...] egunoro lekaime baŕiok etxerik etxe jo[...] ziran, ume txiroak batu eta irakasteko, baita espetxe ta erietxietara joaten [...] eŕuki-egintzak egiteko. Lasteŕ lan bi[...] onen baŕi alde gustietan zabaldu zan, [...] aldi gitxi baŕu lekaimetxe asko idigi zi[...] Azkenengo zenbakuntza aspaldikoa da, [...] ña, gure duen onen oñatzai jaŕaitzen [...] tsen lekaimetxeak, 270 dirala diñosku. [...] sula deunaren izeneko beste Gopatz ba[...] ba'dira, Merizi'taŕ Gotzone'k irasitako [...] zer ikusirik ez daukenak.

Olantxe lanean jaŕaitu eban eta bere [...] goa onbidez apainduta, eta bere biotza [...] baziz beterik, erbeste au itxi eben b[...] burestuna donokian artzeko,, 1540'ko [...] taŕila-27'n. Bere gorpua ogetamar egu[...] obiratzeke euki eben eta malgu iraun [...] bizia bai'litzan. Azkenean Apare deun[...] eleizan obiratu eben, eta bere ilobia e[...] zituan alatzen entzuteaz ospetsu egin [...] Gotzone'ren deun ospea Brescia ta D[...] zano'n lenen eta gero beste uri as[...] zabaldu zan, eta zoridun lez gurtza e[...] tzen asi yakozan, bere irudia aldaretan [...] ñiaz.

Bere eriotzatik urte batzuk geroago [...] omeo'taŕ Karla Deunak Brescia i[...] ebanean, agiran esan eban, Merizi'taŕ [...] tzone Doipuruak Neskutz deunen a[...] ipinteko duin etsiten ebala. Aspaldi[...] tzain eta Aita Santuen baipenaz eskur[...] yakon gurtza XIII'n Kelmen Doipu[...] 1768'n urtean dotolkiro sendetsi eban, [...] deun onen bitaŕtez egin ziran alatz b[...] eleiz legez aztertu ta onetsi ondoren, [...] Pi Doipuru agurgaŕiak, Batikano'ko [...] deunaren Eleizan deunen izendegian [...] eban 1807'ko Cŕila 24'n. Azkenez IX'[...] Doipuruak bere eguna Oŕila 31'n E[...] gustian ospatzeko erabagia emon eba[...]

1907'n kardenal edo janzkordun ba[...] Brescia'n bildu ziran eta bere ilobiz [...] rik, Gotzone Deunaren gorpua ustel[...] osorik aurkitu eben.

Il baño lenago deun ospetsu onek [...] gaŕi eban berak irasitako Gopatzak [...] dien azkenerarte iraungo ebala, eta [...] ta ugariago alde gustietan lan onurat[...] bikaña egiten dabela dakusgu. Italia'n [...] xeŕian, Irlanda, España, England O[...] Beljika ta Parantze'n batez, be lan e[...] dabe. Eta azkenengo toki onetan matx[...] aldian ain ugari ziran lekaimetxe gu[...] sakabanatu eutsiezan aŕen, lasteŕ ba[...] baŕi biztu ta indartu ziran. Amerika[...] dean be, 33 etxe oin ainbat urte dira[...] kezan, geyenak Ipar-Amerika'n. Toki[...] tzuetan baŕuko edo klausura lekaime[...] zaintzen dabe, batez be Europa'ko zi[...] tan Cuba eta Kanada'n, beste batzueta[...] ta aldien gora berai begiratuta, leg[...] zerbait bigunduta dauke. Baña bater[...] bestera, neskatilei aziera ona emote[...] edeŕa egiten dabe, eta gauŕ batez be [...] ori aintzagaŕi da, etsayak euren kal[...] gerik galgaŕienak emoten dituen egu[...] citan.

MITAR[...]

ERRIJETATIK

EREÑO

BAGILA'REN LAUGARENAN DANOK EREÑOZAŔ'ERI.—Ezeren eragozpenik ezpada Ereñozaŕiera juan biar gara Ereño ta ingurubetako Jeltzaliok batzaŕ edeŕ bat egitera, Goxeko amaiketan ixango da jaupa nagosija "Txara-Txara,,'ko abeslarijak abestuko dabe jaupa edeŕa; itzaldija, baŕiz Lontzi abeak egingo dau; jaupa-auŕian Ereño'ko Emakume Abeŕtzale-Batza'ko ikuŕiña onetsiko da; jaupa-ostian auŕeskuba gero bazkarija zelayen zabal jezaŕiŕa; otoruntza oŕetarako bakotxak beiak eruango dau berari ondo yatoŕkon janarija Gautegiz-Arteaga'tik ekaŕiko dabe ardau eta edateko biaŕ dau dana "ministros de plenipotensiarios,,'ek be, ez onako "banketo,,'rik. Bazkal-ostian baŕiz ezpatadantzarijak, auŕeskuba ta itzaldijak. Eta egingo dabenetatik bat Ereño'ko Emakume Abeŕtzale-Batza'kua ixango da, bere ixenik enua aitatuten, "Margariŕa,,'ren batzuk etoŕi eztaŕezan entzuten, ba len be etoŕteko ixan eizirian eurokaŕik ezer esaten badogu ori da bilduŕa dauskubene euron "Alpontso Karlos" eta euron España ostikopara bota eztaiguzan, eta gu ezkabiltz. Euron España'ren auŕka ez "Alpontso Karlos,,'en auŕka ba "Alpontso Karlos" bixi daŕela ondo ta zoruntsu bere eŕijen eta España be bere tokijan eta gu geure abeŕijen eta "margariŕak" euren España asko maŕe badabe doyazala "Mataporkera,,'tik aruntza guk eztautsegu galerazoko ta Orixe dok ba, geure gurarija be, bakotxak berak maŕe daben luŕean gentzatsu eta zoruntsu bixi ixatia. Etxagok norberak maŕe daben luŕa lakorik zoruntsu bixi ixateko. España asko maŕe badozube eztozube zorijonik eukiko bertara juaten espazaric nik eztot iñoz atzeŕijan zorijonik bilatu eta naibagia bai ugari an egin dodazan urtietan eta lau txaupon irebazi eta zortzijen atzekabiak igaro eta besterik ezer berez.

KUKU-PRAKA.

CHILE'TIK

EUZKO-GASTEDIKO JAYAK

(Amaya

Ondoren, Mokoroa Aba jakintsubak egin eban itz eŕderaz eta euzkeraz, berak dakijan bezela ondo baño obeto. Esan eban, batzaŕ oneik eztirala bakaŕik oturuntz edo jan da edan eta jolastuteko; ba, oŕetarako edozein toki zala egoki eta ezegola zertan ainbeste ibili; baña bai-zirala euzkotaŕak alkaŕ ezagutu eta arek Arana-Goiri Abandotaŕak erañeko azija zabaltzeko. Eta esan eban gauŕ aŕte euzko-alderditik alde egozala jaupari lekaide eta emakumiak, baña gauŕ eurok doyazala auŕetik adikunen bilduŕ-barik eta zigoŕ bilduŕ-barik; euren burubak lerden daruezala beti auŕera; eta orain dala esan eban garaya geure azkatasun bidian jaŕaitzeko ba gure gurenda eguna eztala uŕun. Baŕa be esan eban, guk darabilgun ikuŕin poliŕ au, bi gurutzduna orain aŕte euzko-alderdijarena bakaŕik zala, baña orain Euzko-Ikaskuntzak eta [...] euzkotaŕ burudun gustijak geure [...] bakaŕatzat daukela. Oso txalotuba [...] taŕtetan eta amayeran ain etxeko [...] Mokoroa Aba zintzua. Ondoren, [...] nundik agertu zan Lojendio Jauna [...] 'ko geznari-idazkari, gipuzkoaŕa bera [...] euzkeraz esan eban itz batzuk nai [...] esan, eta asi zan, (bai onek etoŕi [...] alako Bilabota'ko Jon Andoni G[...] elezkarija baño geyago beŕoreri jaŕ[...] erain). Esan eban, eŕaz ikustendala [...] tez be berak gixonak ibilkuntzetan [...] bezan eŕiŕetik euzkotaŕ azkaŕ geyen [...] erkaldeŕi onetan ikusi dabela eta [...] bertoko txaiden ixenak irakuŕtia ba[...] aunitz dagozala euzkotaŕ abixendu[...] ŕa be esan eban bere abixenak be [...] dirala euzkotaŕ utsak, eta ori zu[...] neuria dogun ikuŕin iru margoduna [...] gurutzduna, ori dogu geuria eu[...] bakaŕik, gure abeŕi euzkotaŕ gusti[...] ŕi bat bakaŕa dogulako. Oso txalot[...] bere itzaldijan euzkotaŕ jakintsu a[...]

Ondoren gastedija asi zan txistu [...] tza ta auŕeskuz ta andik, oŕtik [...] Joseba Deunaren eguna, osasuna [...] kian, eta alan epalan 19'gaŕean ix[...] egun gomutagaŕia Valparaiso'ko e[...] entzat.

Gabaz bederatzijak inguruban aŕt[...] tximitz-purdija eta biuŕtu giñan e[...] erdurik bertara gau erdi baño g[...]

JAYOTZA TA EUZKEL-IX[...] Egun batzubek dirala ixan dau [...] bat Mendikoa'taŕ Andoni geure a[...] ren emazte Aretxabala'taŕ Pilare'k [...] seba Andoni euzkel-ixen poliŕagaz [...] dabe. Zorijonak eta euzkotaŕai [...] keraz.

ERIJOTZAK.—Egun batzuk [...] bere irurogeta amasei uŕte dun, [...] 'taŕ Zorkunde, Elustondo'ren [...] (Goyan bego) euren atsekanian [...] yakez bere alaba iloba-ilobak.

—Baŕa be euren lendabixiko a[...] Miren Loretxu il yake geure ab[...] Euzko-Gastedi'ko ezpatadantzari [...] bera ta emaztiari, badakixube lag[...] zuren tamal-aldian, Irakuŕle aŕen [...] gogo-aldez.

La Peluquería Ameri[...]
Tiene el gusto de comunicar a [...] mada clientela y al público en [...] que las obras de ampliación y m[...] establecimiento han sido termina[...] dando el servicio única y ex[...] mente para señoras
Cortes de pelo a niñas y [...]
Iturribide, n.º 5. — Teléfono, [...]

Garage Nicas[...]
AUTONOMIA, 32 y 34. Teléfo[...]
Taller de reparaciones y ac[...]
Alquiler de automóviles para [...] bautizos, etcétera, a precios r[...]

SE TRASPA[...]
LOCAL AMPLIO, MUY CE[...]
Informarán: Esta admini[...]